

VOIESCE
SI VEI PUTE.

ROMĂNULŪ.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI.

Ya eși in tôle zilele afară de Lunia și a două-ți după Serbătoria.

DIARIŪ POLITICŪ, COMERCIALE, LITERARIŪ.

Abonarea pentru Bucuresci pe anŭ... 128 lei
 Sese lune... 64 —
 Trei lune... 32 —
 Pe lună... 11 —
 Unŭ esemplariŭ... 24 par
 Anșinariile linia de 30 litere... 1 leŭ
 Inserțiuni și reclame linia... 3 lei

(ARTICOLELE TRĂMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORŪ ARDE.)

Diretoriulŭ ȃiariulŭ: C. A. ROSETTI. — Gerante respundetoriŭ: ANGHELŪ IONESCŪ.

Pentru abonare și reclamări se vorŭ adresa la Administratoriulŭ ȃiariulŭ D. C. D. Aricescu, Pas. Romănŭ No. 13.

Abonarea pentru districtŭ pe anŭ... 152 lei
 Sese lune... 76 —
 Trei lune... 38 —
 Abonamentele începŭ la 1 și 16 ale fie-cării lune.
 Ele se facŭ în districte la corespondenții ȃiariulŭ și prin poste.
 La Paris la D. Hallegrain, rue de l'ancienne comédie, 5, pe trimestru 20 franci.
 In Austria la direcțiile postale șifla agințiile de abonare, pe trimestru 10 fiorini argintŭ valută austriacă.

OSOIU

Violare de legi, spoliare a proprietății, mare compromitere a cestiunii averilorŭ Statulŭ, scandalŭ, și prin urmare scădere a Statulŭ Românŭ. Aceste sŭnt faptele ministeriulŭ N. Crezulescu; mai adăogindŭ că cine dă uă moșă a Statulŭ pôte da totulŭ.

Onoare Curții criminale din Bucuresci!

D. C. A. Rosetti a fostŭ achitatŭ! Sentinția a fostŭ supscrisă de d nii Dimancea, Romanescu, Zissu, Gr. Lahovari, C. Crețianu.

D-nii Teulescu și Voinescu aŭ fostŭ de diferită opiniune și n'au asistatŭ la citirea sentinției, care a fostŭ priimită cu aclamațiunii puterice: **SE TRĂIEASCĂ CONSTITUȚIUNEA! SE TRĂIEASCĂ ADUNAREA LEGIUITOARIA! SE TRĂIEASCĂ JUSTIȚIA ROMÂNĂ! SE TRĂIEASCĂ APERĂTORIŪ SE TRĂIEASCĂ ROSETTI!** striga numerosă mulțime de poporŭ, adunatŭ în sală, coridore, și curte. Mare manifestare populară.

REVISTA POLITICA.

BUCURESCI, 11/23 Răpciune.

Publicarea desbaterilorŭ procesului d-lui C. A. Rosetti ne ocupă astăzi tôle colonele fôiei nōstre. Însemnata acestorŭ desbateri, este atât de mare, ideile dezvoltate de ministeriulŭ publicŭ, și principiile puse de apărătorii d-lui Rosetti merită, suptŭ diferite puncturi de vedere, atât de mult atențiunea publică, în cătŭ credemŭ că cititori nōstri ne vorŭ ține sēmă, noue și d-lorŭ stenografi, cari ne simim a le pune suptŭ ochii lorŭ în tōtă acurateță și întinderea lorŭ.

Ca se aibă uă idee publicului cititoriŭ despre țaria acestui guvernŭ și despre temeliele pe cari se rașimă elŭ, se facemŭ aci uă mică enumerare despre procesele politice ce sŭnt la ordinea zilei.

Procesul de presă alŭ d-lui C. A. Rosetti.

Procesul de presă și refuș de impositiv alŭ d-lui Turnavitu.

Procesul de presă ȃiariulŭ Romănulŭ pentru No. de 4 și 5 Sept.

Procesul de presă ȃiariulŭ Convențiunea pentru antiulŭ No.

Procesul intentatŭ d-lui Orășianu pentru că nu sciu cine ar fi declarat că l'au auditŭ ȃicindŭ numai sciu ce contra guvernului.

Procesul de impositiv d-lui E. Apostolescu din Muscelŭ.

Procesul asemenea d-lui Nicoliescu din Budisteni.

Procesul și condamnare la mōrte

contra d-lui Marinŭ Drăghici pentru cestiune de impositiv. (Acitatŭ de onor. curte din Iași.)

Procesul și condamnare a d-lui Oprea Dumitrescu tipografŭ, suptŭ prevențiune c'arŭ fi tipăritŭ unŭ panfleț.

Procesul intentatŭ d-lui Al. Sichiianu pentru că a făcutŭ moșianilorŭ Ursoiani uă petițiune, pe care aŭ supscris-o și a dat-o ei, ertŭ nu d. Sichiianu, Cei ce se indoiescŭ despre acēsta se vorŭ convinge măne cāndŭ vomŭ publica citațiunea procuratorului publicŭ și respunsulŭ d-lui Sichiianu etc. etc.

Eacă pe ce se rașimă acestŭ guvernŭ, forțā, țaria sea este în persecuțiunea libertății presei și a cetățienilorŭ ce luptă pentru legalitate și dreptate, pentru Constituțiune și regimelile constituționale, contra guvernului autocraticŭ, personale.

Trecindŭ la scirile din afară se însemnămŭ aci căte-va linie ce publică ȃiariulŭ La France de la 17 Septembrie despre Polonia.

„Correspondințele de astăzi, ȃice acelu ȃiariŭ, vorbescŭ mult de Polonia; le constatā neîncetătŭ starea de resbtlŭ și aștarea spiritelorŭ. Aceste corespondințele sŭnt triste, pline de amenunțe asupra execuțiunilorŭ ce s'au făcutŭ și anunțā altele noue.

„Cu durere înregistră presa atātŭ sänge ce curge pe câmpurile deluptă și în locurile de execuțiuni. În fiă care ȃi, insurecțiunea se dezvoltă; în fiă-care ȃi renasce acolo unde o credeā abătută, și energia sea respunde prin strigări desperate la tôle sentințiele de mōrte.”

Și mai la vale, vorbindŭ de nota rusescă și spuindŭ că negocierile sŭnt întrerupte de uă camŭ dată, adauge: „Nu trebuie a ascunde că nevoința cea mare pentru Polonia este d'a se mănține în stare de resistanță armată în timpulŭ iernei. Dacă primăvarea viitoră va găsi încă insurecțiunea în picioare, este lesne a înțelegem c'ua asemenea situațiune va avea uă mare influențā asupra otăririlorŭ Europiei.”

Constatindŭ aci aceste declarații ale ȃiariulŭ oficiosŭ, nu ne remăne de cătŭ a publica mai la vale cele lalte sciri ce mai avemŭ.

DEPEȘIA TELEGRAFICA.

Tecuci, Septembrie 10/22.

Dorindŭ a se ce finitŭ a luatŭ procesulŭ d-lui Rosetti, informațiune. Responșu simplu plătutŭ.

Racovițā, Iosofescu, Anastasiu, Diamandescu.

Paris, 18 Septembrie. Monitoriulŭ de astăzi publică notele ministrilorŭ Druyn de Luis, Rechberg, și Russell, împreună cu unŭ memoriŭ alŭ d. Druyn de Luis, prin care constatā dreptul europeanŭ de intervenire la regularea afacerilorŭ polone.

— London, 17 Septembrie. Nuvele de la Shanghai cu dată de 4 Augustŭ anunțā: Gordon a fostŭ victoriosŭ și a luatŭ la 27 Iuliu Raking. Nuvele de la Iapăn constatā că principii iaponesi aŭ causatŭ turburările. Fregata franceză „Semiramis” a desbărcatŭ trupe, cari aŭ combătutŭ cu trupele iaponese și le aŭ bătutŭ.

— Leopole, 16 Septembrie. Gazeta de la Leopole publică uă corespondințā de la Brody, din care aflămŭ că la fruntaria se facŭ neconținți armări pentru insurecțiune și s'astăptă în curindŭ uă nouă izbucnire; așa credŭ rușii. În urma acestei temeri poporațiunea este tare acitată și rușii săvșescŭ numeroșe arestări, mai cu sēmă între funcționari. „Gazeta Narodowa” anunțā: proprietarilorŭ din Podolia, Volhynia și Ucrania l' s'au fipsatŭ termenulŭ de 20 Septembrie pentru plata unei contribuțiuni extraordinare de 10% din venitulŭ lorŭ.

— Berlin, 16 Septembrie. Gazeta generale a Nordului ȃice că membrii asociațiunii duaniarie ar fi promisŭ totŭ a veni la conferințele duaniarie de la Berlin. Pare, ȃice acēstā fôia, că membrii voiescŭ mai înainte a se înțelega la Munich asupra conduitei ce vorŭ avē a oserva la Berlin; acēsta însă este probabile, că nu va avē nici uă înțirire asupra decisiunilorŭ Prusiei în privința rezultatulŭ cestiunii de cāpeteniā, adică a tratatului de comeciŭ franco-prusianŭ.

— Sibiiŭ, 16 Septembrie. În ședința dietei de astăzi a urmatŭ desbaterē specială asupra celor douē propunerii regesci. S'a adoptatŭ titlulŭ și cele d'antăii paragrafe ale legii cu modifițațiunea de „limbe usitate în țeră” în locŭ de „limbele țerei.” Asupra paragrafului 3 s'a făcutŭ votarea prin apelŭ nominal.

CURȚI ȘI TRIBUNALURI.

Curtea Apelativă Căriminală.

Audiința de Lunē 9 Septembrie.
(Veđi No de eri.)

(Procesulŭ intentatŭ d-lui C. A. Rosetti suptŭ acuzare de aștarea la ură și apelŭ la nesubordinarea soldațilorŭ către capilŭ lorŭ, prin articolulŭ intitulatŭ **MONITORIULŪ OASTII ȘI ROMĂNULŪ** de la 14 și 15 Augustŭ.)

Președinte D. Dimancea.
Judicători: D-nii Teulescu, Sc. Voinescu, Romanescu, Seb. Zissu, Gr. Lahovari, C. Crețianu.

Acusatore publicŭ C. Borănescu.
Pe banca apărării se află: d-nii Gr. Arghyropoliu, C. Brăiloiu, I. Brătianu, Dim. Ghica, I. Ghica, P. Ghica, C. Lapati, Maniu, Anastasiu Panu, G. Petrescu, G. Stirbeșu, D. Sturza

Sala audiinței, anticamerale, coridorele, scările sŭnt pline de lume. Îmbulțirea este fôrte mare.

D. Președinte dă cuvintulŭ d-lui Rosetti spre a face recusăriile se.

D. C. A. Rosetti. Domnilorŭ, d-lŭ Președinte, Al. Florescu, prin cuvintele d-sale de adineari ne a făcutŭ pozițiunea mai grea, căci a pusŭ cestiunea pe terimulŭ personale. D-lui a gânditŭ că amŭ putea cugeta unŭ singurŭ minutŭ a atinge cătŭ de pușinŭ onorabilitatea individualŭ. Apoi atunci imputările aceste-a nu me privescŭ pe mine ci pe lege, căci legea ȃice curatŭ „dacă judecătoriiŭ va fi rudă”. Eț bine, Domnilorŭ, dacă tôle legile lumii a comisŭ acēstā crime în cătŭ se credă că uă rudă, și mai cu sēmă unŭ frate, pōle se n'arbă minea cu totulŭ liberă, cumŭ vrețŭ să n'o comitŭ eu și cumŭ uă asemenea voințā se fiă expresă de d-lŭ Președinte.

Eŭ nu facŭ de cătŭ se merășimŭ pe lege. Legea ȃice că omulŭ pōle se se amăgescŭ cāndŭ e condusŭ de uă patimă ôre-care, de patima cea mai frumōșă, de iubiro.

Prin urmate constatŭ că acelu a-tacŭ nu me privesca pe mine ci legea.

Legea, Domnilorŭ, merge mai departe, căci dupe ce sprecifică căte-va casuri, ișŭ mai aduce aminte că pōle fi și alte casuri pe cari ea nu le pōte specifica, darŭ pe cari judecătoriŭ le potŭ simțŭ. — A ȃisŭ onor. meŭ Apărătoriiŭ, d-l Petrescu, și altŭ-țeva, a ȃisŭ că pasiunile politice sŭnt și mai tari de cătŭ rudenia. Eț bine, d-lorŭ, cu cătŭ unŭ omŭ este mai onorabil, cu cătŭ simțimintele lui sŭnt mai dezvoltate cu atātŭ e în pericolŭ a fi bānuitŭ c'arŭ putea fi orbitŭ de pasiunea politică, căci acolo e mai multŭ de cătŭ fratele lui chiarŭ, este vorba de patria lui, de credințele lui; și cine nu scie simțimintele de credințe religioșe și politice la ce rātecare a condusŭ pe ceŭ mai virtușŭ, pe ceŭ mai onor. ômeni și cine nu scie orbirea crestinsmului la inceputulŭ lui, cine nu-și aduce aminte de acei ômeni D-zeŭ în virtute ca Vergniand, ca Danton și alții, unii din drepta și alții din stānga, cari se omoriaŭ unŭ pe alții și erau cu tôle astea fôrte onorabili, d-lorŭ, și tocmai împinși din simțimintele acele cădeā în asemenea pecate. Vedetŭ darŭ, Domnilorŭ, că amŭ dreptulŭ se recusŭ nu numai pe fratele d-lui Ministru, darŭ și pe d-lŭ Scarlat Voinescu. Voiŭ aduce mai înainte aminte că și d-lui a scrisŭ și a scrisŭ de 30 ori mai multŭ de cătŭ ce amŭ scrisŭ eu contra aceluia ce m'a trāmisŭ aici ca se me judecāți, și cu tôle astea d-șă se află, se află astăzi pe fotoliulŭ de judecătoriiŭ... me oprescŭ aci; destulŭ asupra acestui punctŭ delicatŭ. — D-lui a fostŭ apoi prefectŭ cāndă s'au întimplatŭ acele impregiurări fôrte cumplite pe cari le ținșŭ minte sub denumirea „Craiova și Ploescŭ, și noi ca deputați l'amŭ datŭ în judecată, darŭ n'am isbitutŭ; de acea d-lŭ Voinescu nu pōte se fiă judecătoriuŭ meŭ, căci ca deputatŭ și eu am votatŭ darea sea în judecată, d-lui deci este inemiculŭ meŭ politicŭ. Și aci desbatemŭ uă cestiune politică, aci e uă cestiune fôrte mare de principie, e uă luptă însemnată, nu e cumŭ ȃicea d-lŭ Președinte. E,

d-lorŭ, acuzarea ce mi-a făcutŭ d-l ministru că sŭntŭ trădatoriŭ, și vindătōriŭ alŭ patriei, e cestiunea cea mai mare politică și d-lŭ Voinescu se teme fôrte că acitindŭ-mă, — nu gânditŭ d-lorŭ că facŭ cea mai mică alusiune la inamovibilitatea judecătorilorŭ, care asicură independința lorŭ, — nu voiŭ se ȃicŭ că d-lui se teme că acitindŭ-me pe mine se nu se condamne pe d-lui, de aceea d-lui o se caute se me lovescŭ pe mine de mōrte ca so'șl pōtă scāpa libertatea sã.

La d-lŭ Teulescu e ceva și mai multŭ. D-lŭ ișŭ iubescŭ patria atātŭ de multŭ în cătŭ ori-de căte ori vede pe cine-va propagandŭ ideŭ pe cari d-lui le crede rēatecita ilŭ lovesce cu acca agerime a unui omŭ care lup-lă pentru uă convicțiune. Eț bine, d-l. Teulescu amicŭ intimŭ alŭ președintelŭ consiliului, cu care amŭ se me luptatŭ astă-ȃi, d-lŭ Teulescu redactoriuŭ alŭ unui jurnalŭ înființatŭ numai sub guvernulŭ aceluŭ ministeriuŭ și cădūtŭ d'ua dată cu aceluŭ ministeriuŭ, și a căruŭ țintă era a me combatē, a me lovi cu putere, pōle ôre se me judecŭ; ilŭ întrebŭ încă se spuia dacā, cāndŭ, aude numai de numele meŭ, n'are crispațiunŭ de nerve. Se spuia d-lui dacā n'a ȃisŭ eri, chiarŭ astă-ȃi că sŭntŭ omulŭ celŭ mai pericolosŭ care trebuie se fie lovitŭ. Apoi, d-lorŭ, combătindŭ-me pe faciă, lovindume astŭ-felŭ cumŭ trebuie se lovescă unŭ omŭ care luptă pentru ideci mari, care luptă împinșŭ d'ua convicțiune profundă, cumŭ voiŭ se pōtă d-lui fi imparțiale, cumŭ voiŭ se pōtă avē uă șcinteā de consciințā liberă? Nu, este peste puțină acēsta și credŭ că d-lŭ Teulescu se va recusa singurŭ și nu va lua parte la desbaterē; fiindŭ-ă aci nu e vorba de individŭ, după cum amŭ datŭ doveđi positive, ci e vorba de principii, și dacā nu vā veđŭ recusa cu atātŭ mai bine pentru mine, căci ministeriulŭ m'a calomniatŭ, Ministeriulŭ m'a acusatŭ, ministariulŭ mă judecā, și frații și amicii lui me osăndescŭ. Națiunea, lumea va vedea și va judeca.

D' Teulescu. Scopulŭ scrierilorŭ mele, d-lorŭ, a fostŭ case combatŭ ori ce ideei de destrugere și facŭ apelŭ la memoria d-lui Rosetti dacā vr'ua dată s'a pronunțatŭ numele d-lui și dacā prin scrierile mele va se ȃicŭ c'amŭ fostŭ în contra persoanei d-lui Rosetti, Curtea se se pronunț; cătŭ pentru mine d-lorŭ ve declarŭ că nicŭ uă dată n'amŭ avutŭ altŭ-țeva invedere de cătŭ acēsta, nu mamŭ uitatŭ la uă personă, și n'amŭ rădicatŭ-o mai presusŭ de cătŭ il este țalia.

D. P. Ghica. Cerŭ cuvintulŭ, d-lŭ Președinte, fiindŭ-ă vedŭ c'acēsta e uă procedură nouă.

D. Președinte. D-le Pantazi Ghica, acusatulŭ a pusŭ înainte cestiunea de recusațiune și a vorbitŭ asupra a doui din judecătoriŭ, prin urmare d-lorŭ aŭ dreptulŭ se arete motivele d-lorŭ, aŭ dreptulŭ se puia în vederea curții motivele cari pōte se-ț facŭ se nu adereze la acele pe cari le au pusŭ acusatulŭ, prin urmare d-lorŭ aŭ dreptulŭ se respundă.

D. Scarlat Voinescu. D-lorŭ, n'asŭi lua cuvintulŭ nici de cumŭ dacā art. 286 din codŭ nu m'ar impune datoria se lămurescŭ pe d-nii membrii în privința recusării ce-mŭ face d. Rosetti,

D-lui s'a basat pe 2 motive pentru ca să mă recuse. Întâiul motiv este pentru ce am scris în contra d. Crețulescu susținând c'am scris mai tare și de cât d-lui, și al doilea motiv pentru c'am fost dat în judecată de Cameră. Viu să vă deslușesc, d-le președinte și d-lor judecători, că pentru cazul întâi nu e în drept d. Rosetti să mă recuse ci d. Crețulescu, pentru că prin aceea scriere am aretat destulă simpatie în loc de antipatie pentru ideile d-lui Rosetti. Cât pentru al doilea motiv să mi permită d-lui Rosetti să îmi spună că soțu-meu este foarte mult și că a uitat să s'a făcut în Cameră; n'am fost dat în judecată eu, ci guvernul, și totă lumea știe că s'a judecat de Curtea de Casașune și că n'a fostu nici un dată vorbă în Adunare de funcționari de a doua ordine, fiindu-că aceștia nu pot fi nici u dată espusi d'a fi dați în judecată de cameră, căci mai e semn, funcționarii administrativi în lipsă de lege speciale sânt datorți să se facă totu ce le ordina guvernul; eu am lucrat ce mi-a ordina guvernul și dacă am făcut rău, guvernul e vinovat și eu nu eu.

D. Președinte, Socotescu că e de prisos să mai urmăim discuțiunea pe acest terim; d-nii membri cari nu sânt recusați se între se chipsim.

(Curtea intră în camera de chipsuire) Redeschidind ședința.

D. Dimancea. (Ocupându scaunul președințiale.) D-lor, curtea a admis recusarea în privința președintelui său, d. Ales. Florescu; a respins pe a d. Sc. Voinescu; era pentru a d. Teulescu are trebuință de motive. D. Rosetti a propus că d. Teulescu s'ar fi declarat inamicul său politic în public. D. Rosetti să dovedească daru acesta și curtea atunci se va pronunța dacă admite sau respinge recusarea.

D. C. A. Rosetti. Dovada mea e singură d. Teulescu, așu pute aduce marturi, daru facu apelu la d-lui INSUSI ca se spuie dacă chiar e d-lui n'a știu că este inamicul meu politic, deca în ori ce minut cându a deschis vorba de mine n'a declarat că, după d-lui, sânt un om primedios, că am ideie subversive, cari faci rău țerei d-lui; dacă va dice eu, mă mulțimesc și nu mai imi trebeu altă marturie; nu voi mai aduce alți marturi.

D. Președinte. Aliniatul 8 al art. 282 dice așa: (citește art.) Așu dar curtea are trebuință să aratați dacă d. Teulescu, în urma începerii judecății se cu șese luni înainte a făcutu ceea ce dice legea; dovediți faptele de necuviință, amenințări grele în grai sau în scris; specificați în care casu din acestea se află d. Teulescu.

D. C. A. Rosetti. D. Teulescu se află în casul de inamic politic; d-lui a declarat în public că: omul acesta este primeșdios, are ideie subversive și trebeu lovit. Încă u dată nu dau altă marturie de cătu pe d-lui Teulescu.

D. Președinte. D-nii aperiatori au să facu vre u obiecțiune la acesta?

Aperiatori. Nu! nu!

D. Președinte. Da d-le procuror voiesc a face vre o obiecțiune?

D. procurator. Obiecțiunea ce era să o facu, așu făcut o șiară d-v., d-le președinte, și nu remâne de cătu se deliberați.

(Curtea trece în camera de deliberare.) După redeschiderea ședinței.

D. Președinte. D-lor, curtea având în vedere că recusarea d lui Rosetti nu e în spiritul alin. 8 din art. 282, având în vedere că și d-lui s'ar fi admis că d. Teulescu e inamicul său politic, recusarea e afară din lege, căci aci se pune un termen, termenul de 6 luni. D. Teulescu daru de parte la ședință și spre complătare

curții de 7 membri d. supleanți va lua parte la cercetare.

Acum, d-lor membri, o să-mi permiteți a nu vă face istoricul procesului, fiindu că nu șiam că voi ave onorea se președu eu ședința; v'voi citi daru actele relative la proces. Mai întâi actul procuratorului prin care cere în judecată pe d. C. A. Rosetti. Apoi interogatoriul luat d. Rosetti în privința pasagiilor incriminate, (dă citire următoarelor acte:

ACTULU DE ACUSARE ALU D-LUI PROCURATORE.

Foia Românău Nr. 14 August 1863 publică unu articlu intitulat *Monitorul Oastii și Românău* sup-scris de C. A. Rosetti.

Acestu articlu, însemnatu numai prin învecilele cele mai veninate ce aruncă asupra guvernului, a comis delictul de înășpire la ură și disprețu contra guvernului și pe lingă aceea u provocare la anarhie și desordine în armată, tinzându a despărți de șefii ei, și astu-fel în conformitate art. 60 din legea de presă am citatu la interogatoriu pe d. C. A. Rosetti recunoscutu de directoru alu acestei foi, spre a raspunde de danșele ce autore alu acestu articlu.

D-lui Rosetti, prin depunerile sale s'a declarat de autore alu acestu articlu; în apărarea se a invocat art. 30 (a) art. 38 și 40 din legea de presă cu care a voitu să demonstre că doși este autoru alu acestu articlu, nu aru fi pasibil de nici u responsabilitate în facia Justiției, pe cătu timp legea prin menționatle articole cere unu garantu se'u redactoru răspunzătoru, cari singuri numai sânt justiabili.

Acesta, domnule președinte, este numai u apreciere a d-lui Rosetti lipsite de ori ce fundament, căci atât spiritul legiuitorului este reu interpretat, dera este chiar contrariu tuturor principilor generale de dreptu existențe în tôte legislațiunile statelor organizate, și precum vedeți nu tinde de cătu a se sustrage la uă justă penalitate.

D-lui Rosetti a declarat încă că a scris acele articole spre a raspunde la provocățiunile ce i s'ar fi făcutu prin nisoc articole.

Î s'a obiectatu că ori care aru fi fost provocățiunea ce dice că i s'a făcut, totdu u polemică de jurnalistu nu i da dreptul de a face uă costuune Ministeriale: la tôte acestea a stăruit în ideea se a fostu în dreptu a raspunde în modul și în termenii conținuți în articolu sub-scris de d-lui. Asupra pasagiilor privitoare la armată, d-lui Rosetti a răspuns că n'a avut intenția de a propaga anarhia, nici desordinea în oștirea, susțindu din contra că d-lui cere de la oștirea să se supne orbesce; și că după d-lui aru fi mai vinovat acela care, avindu competița, nu aru impușca pe soldatul care nu s'ar supne orbesce ordine-lor. Amu invederat prin interogatoriul d-lui Rosetti contradicțiunea ce există în răspunsul se u pasagele din No. foiei de la 15 August prin care d-lui cere șocotela guvernului de faptele sele ce din partea soldaților prin următorii termeni: *Soldații români ve dicit: Voi capii nostri etc.* etc. și cea ce pentru d-v. și pentru totă lumea este uă convingere despre tendințele anarhice ale acelu articole, despre ideile cele mai pustiitoare pentru unu stat, numai pentru d-lui este uă serie de ideie progresiste și ratiabile.

Acute sunt, d-le președinte, pe scurt capetele de acusație în acestă afacere.

Acusă dera pe d. C. A. Rosetti, autoru alu acestu articole, de culpabil în delictul de Statu contra guvernului aștind la ură și disprețu în

contra-i prin No. jurnalului *Românău* de la 14 și 15 August; și avind în vedere că acestu delictu este prevăduțu de art. 48 din legea de presă, ceru să fie condamnatu conformu acelu articlu.

Vă alaturu pe lingă acestu interogatoriu ce s'a luat acustului cum și doue exemplare din No. de la 14 și 15 August unde sânt sub-lineate tôte pasagele incriminate; și alitu asupra lor cătu și a teoriei d-lui Rosetti imi rezervu dreptul a le desvolta la ziua înfășierii mai pe largu, conform art. 35 din procedură.

Transmițindu-vă tôte acestea, vă rog, d-le președinte, a da acestu procesu cursulu legiuitoriu.

Procuror. C. A. Bordanescu

INTEROGATORIU

latu d-lui C. A. Rosetti, directoru jurnalului *Românău*.

Intrebări. **Legi de Presă.** În numele careia sânt chematu înaintea domniei-tale, dice articlu 30 (a) că uă foie la fondarea ei este datore a declara „Numele REDACTORULUI se'u alu GERANTELUI RĂSPUNZĂTORU”. Art. 38 dice din nou „pentru copritul jurnalului este răspunzătoru REDACTORU SĂU GERANTELE DECLARATU”. Art. 40 dice pentru a treia oară. „In casu de morțe, bôlă, absența se'u închidere a *Redactorului* se'u a *Garantului* răspunzătoru proprietarii foiei voru fi datorți, ai supstitui alit redactoru se'u garante RĂSPUNZĂTORU”. Astu-felu, d-le Procuror, legea prevede curatu și repetesc de trei ori că nu este răspunzătoru nici d-rectorele unei foi, nici d-rectorii ei, nici autorii articlole ce se vor publică; ci totu duna numai d-rectorele DECLARATU oficiale și constatatu prin forme că elu este d-rectorele răspunzătoru se'u Garantulu; cum dice legea, ca să esplice și mai bine că pentru dinsa garantu este garante.

Ori cine dar ar scrie într'o foie publică, căte unu simplu articlu, legea specifică curatu, și de trei ori într'unu singuru micu capitolu că nu este, nu pôte fi răspunzătoru, de cătu omul care este oficial, și conform legii DECLARATU răspunzătoru. Acute le constat, d-le Procuror pentru că sânt datorți a respecta legea și a invoca la respectulu ei pe ori cine aru voi, din știință se'u nebagare de semnă, a uă călca, și epe a constată că chiamarea mea înaintea dumne-tale este în contra legi.

Șacum, domnule Procurator amu onore a ve declara că sântu au-

torulu acelor articole, de cari vorbiți, și cari sânt sub-scrise cu numele me; că eu sântu acelu C. A. Rosetti, și că priimescu răspunderea lor.

Cătu pentru aceea articolu răspund că ei nu sânt de cătu unu răspuns, uă întimpinare la cele ce au scriu în contra mea și în contra foi *Românău* d. fostu Procuratoru la curtea de Casașune d-nu D. P. Vioranu, s'a publicatu în foia oficială, și a mal speciale oficiale, *Monitorul Oastii*.

Acel articlu m'au calomniatu făcindu-mă „vendetor” foie a streinului etc. Celu care m'a provocatu și m'a calomniatu era Procuratoru la Casașune și este acum Ministru alu Justiției, capulu Parchetului și d-ta estu d'a dreptulu reprezentantele se'u. Ast felu celu care me provocă și me calomniada, este totu elu și celu care me cercetă și pôte me declară culposu totu elu. Acesta neputind fi dreptat n'am u altă a raspunde de cătu că sântu silitu a me supne forței maiore.

2º. D-le! Asupra răspunzătorulu d'ântiu, prin cari voiu a demonstra prin articolele de lege că nu aveți nici uă responsabilitate în cestiune. Ve declaramu că tôte articolele de lege ce ați citati, pretind a avea unu garante răspunzătoru iar nu opresce de loc d'a nu fi chiamatu autorul se'u scrieri a-și da șocotela de dansa. Legea se'u mai bine le-guitorulu a cerutu unu garante la uă foie numai ca uă necesitate, fiindu că a prevăduțu casul cându autorulu unei scrieri publicat în tr'o foie periodică i-aru fi necunoscut astu-felu interpretunde legea în sensulu ce voiu să i dati, anu cădea în cele mai mari paradexe: aru fi uă contradicțiune er-tată cu principiurile generale de dreptu și care există în tôte legislațiunile: că fie-care răspunde de fapta se.

Cătu pentru a doua parte a răspunzătorulu d-v. prin care voiu să justificați scrierile d-v. ve declară aseme-nia că provocățiunea de care ve plingeți nu ve da de locu dreptulu d'a face dintr'o polemică de jurnale uă cestiune Ministeriale. Nu vedu aseme-nia nici uă soliditate între articoli publicati într'unu jurnal d'ore-care și sub-scris de uă

persoană, cu actele facute de unu Procuror se'u Ministru precum voiu să diceți. Acestea iarăși constare, sânteti întrebatu să mi spuneți ce aveți să propuneți asupra espresiiilor. „Mă de „soldați” cu mij de „baionete” căra de cătu unu răspuns, uă „biți etc. și cari „sunt datorți a se „supne orbeste „ori-ce veți ordi „na etc.” căci prin aceste espresiuni tîndeți a propaga anarhia și desordine în oștirea.

Este constatatu că Ministri cari au scris m'au numitu „toru” și cine atacă, cine provoca cătu să se supne la răspuns, cătu să permită disculparea.

Este constatatu că n'am făcutu de cătu a raspunde; fiindu-că nu me acudt de cătu de articlu prin cari m'am apăratu în contra provocărilor și calomniilor ce mi-au făcutu domni Ministri, și cari acum vinu totu dumnia-lor prin domnia-ta care estu asolutu reprezentantele lor, și vine și Procuratoarele me d. ministru alu Justiției, și me cercetă și me declară culpos. Acesta, uă repetu, este cea mai mare și cea mai neaștă forță maiore.

Soldații trebuie să se supne orbesce la comanda Ministrului. Acesta amu întevău-o la acestu curte prin debaterile și sentiința procesulu d. Aricescu.

Soldatul trebuie să se supne mai cu semnă în facia inimicul. Cestiunea politică este a Ministrului numai și acia amu desbătutu-o însă după ce m'a provocatu și m'a calomniatu, totu acela, care totu în acestu momentu me judică și me condamnă.

3. În privința răspunsulu ce dați asupra cuvintelor ce v'am citatu din articlu d-tale, ved că recunosceți datoria soldatulu d'a se supne orbesce. Cu tôte acestea, sensulu acelor cuvinte nu este acela ce voiu să-lu dați acum prin răspunsulu din urmă; căci observați pasagiulu din colóna 1 pagina 2º prin care diceți: „Ve temeți chiaru de armată, și așu puteți a-vea de cătu amă „gindu-o” și amă „tindu-o.” Din conbinarea acestor pasage, puteți susține că scopulu d-v. n'a fostu de cătu prin inventivele ce ați aruncatu asupra guvernulu, să faceți pe oștirea a-nu-și mai cunosce datoria d'a se supne orbesce pe

oficiale și eu n'am răspuns de cătu Ministrilor și bine specificatu și repetitu că nu desbătutu de cătu cestiune politică, cestiune Ministeriale, cestiune ce este de dominiu Presi, pentru că Ministri sântu răspunzătoru de tôte actele sele. Cine este răspunzătoru este discutabilu și atacabilu căci într'altu felu nu s'ar putea găsi adeverulu și n'ar mai putu fi raspundere.

siderante pe cari le cred de prisos... a le mai citi aci. V'am citit numai pe acestea ca se ve adeverez...

va aflati pe ua trepti mai jos. se o urma? Nu. Caci d-vostra trebuie se avefi totu-deuna in vedere acestu principiu de ordine public...

se-i aplicati pedopsa, atunci afi merge la mine acasa, afi gasi unu articlu pe masa, si fiindu sup-scrisu m'afi acusa. De aci afi merge mai departe...

si copilulu gerantelu seu suntu bolnavi, Curtea ar fi avut simplimentulu de umanitate se trimita la puscariu...

Veindu acesta am reclamat si reclamu ncontentulu la prefectura Putna, la ministeriulu din Bucuresti...

Ks inalta permisioe a Onor. Ministeru alu Ksreloru, Karsu Amerikanu s'as de kaligrafie...

Korespondinta. Administratiei. D-lui Skarlats Mavrogeni la Bzrlod. S'a primitu leu 152 plata reabonamentsi...

Se vinde ks un negru foarte moderat, o casu neagra de yinyi an din ergelia D-lui Teodor Gika...

De arendat. Mosia Cioceni, in Isdegs Praxovii, pe ana Krikovs Sbrat lingz mosseaoa de Albent mi Orlagi.

Spre stința Publică. Momia KOSTESCI IANKA, din distriktulu Dimboviga, in deuzrtare de Bskremti...

S'a perdut snu losu de Lotzie seria 3703, No. 95; ori yine ilu va fi gisit este rogatu als adave la proprietaru...

Avis aux parentes ei aux tuteurs. La sousignée, anglais de naissance, directrice d'un institut de jeunes filles...

LA MAGASINULU IOAN ANGELESCU. Calea Mogoșoae vis-a-și de Palatu Domnescu in coltu. Au sositu Renumitul Cascavalu de Pen-teleu...

de inkiriati trei kamere mi o galerie mi o nivnig se inkiriazu de la 26 Oktomvrie...

de arendat Momia Nemiorii Armamentulu de lingz Orziyani de la 23 Aurile...

de inchiriati De la sf. Dsmitru viitoru, kasa srb semnatu din max Negstoriu...